



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้และอยู่ในสังคมโลก หน้าที่ การจัดการศึกษาของประเทศไทย เป็นอำนาจของรัฐที่จัดการศึกษาให้ทั้งปวงชน แต่ถึงกระนั้นก็เปิด โอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการศึกษา ดังปรากฏในข้อ 10 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ว่า "รัฐพึงส่งเสริมการศึกษาและบำรุงการศึกษา โดยถือว่า การศึกษามีความสำคัญในอันดับ สูงแห่งกิจการของรัฐ การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะ การจัดการศึกษาทั้งปวง ย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ" และข้อ 24 ระบุว่า "รัฐเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระการ ศึกษาภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด แต่รัฐจะต้องดูแลให้สถานเอกชนทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งที่จัด เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนงานและโครงการทางการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ การศึกษาที่เอกชนจัดขึ้นจะต้องไม่แสวงหากำไร เกินควร" รวมทั้งข้อ 44 ระบุว่า "ส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนให้มีความคล่องตัวในการบริหาร และการพัฒนาทางวิชาการภายในกรอบแห่งกฎหมาย" และข้อ 60 "รัฐพึงเปิดโอกาสให้เอกชน ที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม ซึ่งมีเจตจำนงที่จะจัดการศึกษาได้โดยให้อยู่ภายใต้การ ควบคุมของรัฐ" (1 : 2, 4, 10, 12)

รัฐได้ส่งเสริม "สถานศึกษาเอกชน" ให้เกิดขึ้นในทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เฉพาะในระดับอุดมศึกษา รัฐอนุญาต ให้เอกชนจัดการศึกษาได้ โดยตราพระราชบัญญัติ "วิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512" ดังเหตุผลใน การประกาศพระราชบัญญัติฯ คือ "โดยที่เห็นสมควรส่งเสริมให้เอกชนจัดตั้งสถานศึกษา เพื่อ ดำเนินการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้การศึกษาชั้นอุดมศึกษาที่เอกชน จัดตั้งขึ้นนี้ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ" (2 : 24) ดังนั้น "วิทยาลัยเอกชน" ได้ร่วมรับภาระในการจัดการศึกษามาตลอดระยะเวลาดังกล่าว จนกระทั่ง รัฐมีความเห็นว่า "เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้มีความเจริญมั่นคง และเชื่ออำนาจ ต่อการขยายกิจการ เพื่อร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอย่าง มีประสิทธิภาพ (3 : 34) รัฐจึงยกเลิกพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน และตราพระราชบัญญัติ

'สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2512 ขึ้น "วิทยาลัยเอกชน" จึงเปลี่ยนสถานภาพเป็น "สถาบันอุดมศึกษาเอกชน"

ในยี่งวาระบะแรก กั้รัฐให้ เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐบาลเป็นต้อง ก้ากับดูแล ตามลุ่มควร เพื่อเป็นหลักประกันให้การศึกษาในระดับนี้ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเป็น ผลดีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระยะยาว นอกเหนือจากการก้ากับดูแลแล้วรัฐก็ ได้มีวิธีการ ส่งเสริมทางด้านอื่น ๆ ด้วย จึงปรากฏว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เป็นที่ยอมรับว่า มีบทบาท แบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐและสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษา เอกชนเจริญเติบโตทั้งด้านปริมาณ บทบาทภารกิจ มาตรฐานการจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ กล่าวคือ

ด้านปริมาณ : ปี พ.ศ. 2513 ซึ่งเป็นปีแรกของการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัย เอกชน พ.ศ. 2512 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (หรือวิทยาลัยเอกชนในขณะนั้น) เกิดขึ้นจำนวน 6 แห่ง นับต่อมารอีก 19 ปีจนถึงปี พ.ศ. 2531 นี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีจำนวน 25 แห่ง อัตราการเกิดร้อยละ 132 นับได้ว่าการ เจริญเติบโตทางปริมาณอยู่ในเกณฑ์สูง

ด้านบทบาทภารกิจ : เดิมรัฐมุ่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการศึกษาและดำเนินการ สอนได้ไม่เกิน 3 ปีแรกของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (4) หรือสูงที่สุดในระดับ ปริญญาตรี (2 : 6) ปัจจุบัน สถาบันฯ สามารถจัดการศึกษาได้ในระดับบัณฑิตศึกษา (3 : 17) และมีบทบาททั้งทางด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย ทดรับบริการชุมชน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หากแบ่งประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามบทบาทภารกิจจะเป็น 3 ลักษณะคือ มหาวิทยาลัย เอกชน สถาบัน และวิทยาลัยเอกชน ซึ่งในปี พ.ศ. 2531 มหาวิทยาลัยเอกชนมีจำนวน 6 แห่ง สถาบันเทคโนโลยีและสังคม 1 แห่ง และวิทยาลัยเอกชน 18 แห่ง

ด้านมาตรฐานการศึกษา : การเจริญเติบโตทางมาตรฐานการศึกษา ปรากฏจากการที่ ก.พ. พิจารณารับรองคุณวุฒิ และเทียบอัตราเงินเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาได้เท่ากับผู้จบการศึกษา จากมหาวิทยาลัยของรัฐ ปัจจุบันหลักสูตร/สาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่าง ๆ ที่ได้รับรอง มาตรฐานการศึกษามีจำนวน 112 หลักสูตร จากจำนวนหลักสูตรทั้งหมด 223 หลักสูตร (5 : 25)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนของจำนวนนักศึกษา อาจารย์ ของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ก็พบกับความเจริญเติบโตหรือขยายตัวทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ กล่าวคือ

จำนวนนักศึกษาในปี พ.ศ. 2517 จำนวนวิทยาลัยเอกชน 10 สถาบัน มีนักศึกษารวม 9,000 คน และในปี พ.ศ. 2531 มีจำนวนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 25 แห่ง จำนวน 64,764 คน (ระดับปริญญาโท 1,395 คน ปริญญาตรี 56,550 คน และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 6,819 คน) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2530 รวมทั้งสิ้น 10,170 คน (ระดับปริญญาโท 114 คน ปริญญาตรี 7,840 คน ต่ำกว่าปริญญาตรี 2,216 คน) (5 : 3)

อาจารย์ประจำในปี พ.ศ. 2517 จำนวนวิทยาลัยเอกชน 10 สถาบัน มีอาจารย์ประจำ 265 คน ในปี พ.ศ. 2531 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 25 แห่ง มีจำนวนอาจารย์ประจำรวม 2,608 คน จำแนกวุฒิปริญญาเอก 128 คน วุฒิปริญญาโท 1,172 คน และวุฒิปริญญาตรี 1,308 คน (5 : 3)

เบื้องหลังอง คักร เอกชนก็มีอง คักร ของรัฐเป็นหัตถ์อยู่ เพื่อเป็นการประกันโอกาสทาง ศึกษา และส่งเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษา การเจริญเติบโตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสืบเนื่องมาจาก ความสามารถจัดการศึกษาของ สถาบันเอง และหน่วยงานของรัฐที่ดูแลสนับสนุนทบวงมหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานกลางของการควบคุมดูแล และประสานงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่ง สถาบันการศึกษาในสังกัดประกอบด้วย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษา เอกชน นโยบายการบริหารงานของทบวงมหาวิทยาลัยก็มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากกระทรวงอื่น ๆ กล่าวคือ มุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ และ เอกชนที่อยู่ในกำกับ สามารถปฏิบัติภารกิจในการจัดการศึกษาได้ตามปณิธานที่ตั้งไว้ได้อย่างเต็มที่ มีความคล่องตัวในการบริหารงาน และมีเสรีภาพทางวิชาการได้มากกว่าส่วนที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายของทางราชการ ด้วยนโยบายบริหารงานดังกล่าว สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย จะเป็นหน่วยบริหารงานกลาง รับผิดชอบและกำกับสถาบันอุดมศึกษา เฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายและแผนการศึกษา การงบประมาณ การจัดการศึกษา และการรักษามาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ 4 ประการ คือ กำกับ ส่งเสริม ประสานงาน และบริการ แก่ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดอย่าง เต็มที่ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่าง สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมีคุณภาพการศึกษา เทียบได้มาตรฐานสากล (6 : 2)

ทบวงมหาวิทยาลัย กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา เอกชนตราบพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา
 เอกชน พ.ศ. 2522 และมีแนวปฏิบัติที่มุ่งส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนให้เกิดขึ้นให้คงอยู่ และ
 ให้พัฒนา (7 : 15) วิถีปฏิบัติของทบวงฯ ได้ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา เอกชน เจริญเติบโตทั้ง
 ด้านปริมาณ บทบาทภารกิจ การให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เป็นการส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 มากกว่าตัวเงิน แต่สถาบันอุดมศึกษา เอกชนจะต้องหาเงินทุนดำเนินการด้วยตนเอง ถึงแม้รัฐบาลนโยบาย
 ให้ผู้ร่วมรับภาระจัดการศึกษาภาคเอกชนดำเนินการโดยไม่มุ่งแสวงหากำไร แต่รัฐก็ไม่ได้ช่วยในรูป
 เงินดำเนินการ ขณะเดียวกันก็มุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษา เอกชนมีความเจริญก้าวหน้า และจัดการ
 ศึกษาอย่างมีคุณภาพ และเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษา เอกชนได้มีการ เจริญเติบโตทางด้านปริมาณ
 บทบาทภารกิจ การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ฉะนั้น
 บทบาทของทบวงมหาวิทยาลัยที่มุ่งส่งเสริม ควรจะมีวิธีการอย่างใด ลักษณะใดที่ตรงความต้องการ
 ของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน และส่งผลให้การจัดการศึกษาของ เอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
 ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะศึกษา เพื่อหาทิศทาง การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของทบวง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของ
ทบวงมหาวิทยาลัย
2. ศึกษาความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนที่ต้องการส่งเสริมจาก
ทบวงมหาวิทยาลัย
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของ
ทบวงมหาวิทยาลัย
4. เพื่อเสนอวิธีการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน แก่
ทบวงมหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ทิศทางการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของ
ทบวงมหาวิทยาลัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เวลาของการวิจัยอยู่ในปี พ.ศ. 2531

2. การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน พ.ศ. 2522
3. การดำเนินการของทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชน
ทางด้านบริหาร วิชาการ และอื่น ๆ
4. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ศึกษา คือ สถาบันฯ ที่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ
สาขาวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2529
5. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา เป็นระดับผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนและ
ทบวงมหาวิทยาลัยที่มีการติดต่อประสานงานกันโดยตรง

ความหมายที่ใช้ในการวิจัย

ทิศทาง หมายถึง แนวทางที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์

การส่งเสริม หมายถึง การดำเนินการของทบวงมหาวิทยาลัยที่ช่วยสนับสนุนการจัดการ
การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปสู่สถานภาพที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะมุ่งทางลักษณะด้านบริหาร
และวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตให้จัด
การศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในส่นกลาง หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีสถานที่ตั้ง
อยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในส่นภูมิภาค หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีสถานที่
ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม พิษณุโลก นครสวรรค์ นครราชสีมา นครศรีธรรมราช
ทบวงมหาวิทยาลัย หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการ
จัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐและสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

กลุ่มเจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัย หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานให้ทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่
กรรมการชุดต่าง ๆ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยแต่งตั้งในปี พ.ศ. 2529 เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับสถาบัน
อุดมศึกษา เอกชน และเจ้าหน้าที่กองสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

กลุ่มผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ในฐานะอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หรืออธิการ รองอธิการ ผู้ช่วยอธิการ คณบดี
หัวหน้าสาขาวิชาหรือภาควิชา ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าแผนก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ คือ

1. ทราบสถานการณ์ปัจจุบันของการส่งเสริมของทบวงมหาวิทยาลัยที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน
2. ทราบความต้องการ ปัญหา และอุปสรรค ของการส่งเสริมการจัดการศึกษาของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อจะแก้ไขข้อเสียดังกล่าวในการดำเนินงานของ
ทบวงมหาวิทยาลัย ต่อไป
3. เพื่อประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะศึกษากับกระทรวงต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและปฏิบัติการในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย

2. ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และกลุ่มทบวงมหาวิทยาลัย

2.1 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระดับ
ผู้ช่วยฯ คณบดี หัวหน้าภาควิชา/สาขาวิชา หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าศูนย์หรือสำนักชั้น ๆ เช่น
สำนักทะเบียนและวัดผล สำนักวางแผนพัฒนา/วิจัย สำนักห้องสมุด

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากรของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยสุ่มแบบ
วิธีตามกลุ่ม (Cluster Sampling) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2529
มีจำนวน 21 แห่ง ผู้วิจัยได้จัดเป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางมีจำนวน 15 แห่ง
สุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของประชากร และสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยสุ่มลากได้กลุ่มตัวอย่างประชากร
8 แห่ง นอกจากนี้ ได้จัดเป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีจำนวน 6 แห่ง ผู้วิจัย

ศึกษาพบว่า มีจำนวนบุคลากรน้อย ซึ่งใช้สถาบันทั้ง 6 แห่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร เป็น 14 สถาบัน คิดเป็นร้อยละ 67 ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
5. สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก)
6. วิทยาลัยรังสิต
7. วิทยาลัยโพลีเทคนิก
8. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
9. วิทยาลัยศรีวิไล (คณาจารย์ดีเยี่ยม)
10. วิทยาลัยวงษ์วัฒนา
11. วิทยาลัยนานาชาติพระจอมเกล้า
12. วิทยาลัยศรีโสม
13. วิทยาลัยสยามปทุม
14. วิทยาลัยภาคกลาง

รวมทั้งได้ศึกษาประชากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพและวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ เป็นกลุ่มทดสอบ
เครื่องมือด้วย

ผู้วิจัยได้ศึกษาจำนวนผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 14 แห่ง พบว่า
มีจำนวน 212 คน ซึ่งได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด

2.2 กลุ่มทบทวนมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของทบวงมหาวิทยาลัย
ที่ทบวงมหาวิทยาลัยแต่งตั้งเพื่อพิจารณาเสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ซึ่งมีจำนวน 11 ชุด และเจ้าหน้าที่กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ รวมทั้งสองกลุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 361 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
ตามเกณฑ์ของ Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 160 คน และจัดทำรายชื่อกรรมการ
จำนวนประเภทตามชุดกรรมการ กลุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้จำนวน 146 คน สำหรับระดับเจ้าหน้าที่
ปฏิบัติการมีจำนวน 22 คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมี
ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือรายงานการประชุม/สัมมนา หนังสือรายงานประจำปี
2. สัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประเภทกลุ่มประชากร แล้วนำเนื้อหาไปสร้างเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา และพิจารณาให้ข้อเสนอมุมมองต่าง ๆ
4. เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาแก้ไขตามข้อเสนอมองของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ
6. ผู้วิจัยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานการณ์ของผู้ตอบ เป็นแบบเลือกตอบ โดยถามถึงเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาทำงาน (ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา เอกชน) หรือแสดงสถานการณ์ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของทบวงมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการ ส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (5 ระดับ)

ตอนที่ 3 สอบถามในเรื่องปัญหาและอุปสรรคของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (5 ระดับ)

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (5 ระดับ)

แบบสอบถามในตอนที 3,4 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ทั้ง 3 ตอนนี้กับตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มเป็นคู่เดียวกัน โดยมีเนื้อหาสอบถามในด้านการบริหาร วิชาการ และอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เอกสารสำคัญเกี่ยวกับทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ผู้วิจัยได้ เป็นผู้สัมภาษณ์และรวบรวมด้วยตนเอง

2. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัย เป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดทำเป็น 2 ลักษณะ คือ

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ได้เดินทางไปส่ง แบบสอบถามด้วยตนเอง แล้ว เก็บแบบสอบถาม คืน และหรือส่งคืนทางไปรษณีย์ สำหรับสถาบันในส่วนภูมิภาค

กลุ่มทบวงมหาวิทยาลัย ได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ และ ขอให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามกลับคืนโดยทาง ไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำ เล่นอในรูปแบบความเรียง

2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนของ ทบวงมหาวิทยาลัย ศึกษากำหนดส่งเสริมของทบวงมหาวิทยาลัย และปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าว ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างประชากร โดยใช้ ที-เทสต์

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยนี้ ได้แบ่งเป็น 5 บท รวมเอกสารอ้างอิงและภาคผนวก โดยการเสนอตามลำดับชั้น ดังนี้

บทที่ 1 เป็นบทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย สถานภาพของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ลักษณะการส่งเสริมของทบวงมหาวิทยาลัย และการประสานงานกับสถาบันในสังกัด แนวคิดและวิธีปฏิบัติในเรื่องการส่งเสริมของรัฐที่มีต่อธุรกิจภาคเอกชน การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในประเทศญี่ปุ่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง แสดงรายการหนังสือ บทความและเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ตารางแสดงประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตารางแสดงการให้ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ. 2527-2532 ประมวลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา เอกชนและกลุ่มทบวงมหาวิทยาลัย